

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 62 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMAS
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Sparčiai tobulėjant naujosioms technologijoms ir visuomenei siekiant gyventi ekologiškiau, elektromobiliai šiandien tampa rimta alternatyva įprastiems automobiliams. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, Lietuvoje kelių transporto sektorius išmeta 62 proc. viso per metus išmetamo azoto oksidų, 13 proc. anglies monoksido ir 23 proc. kietųjų dalelių $KD_{2,5}$ kiekio. Transporto keliama tarša labai prisideda prie klimato kaitos. Transporto sektorius yra taršiausias Lietuvos sektorius, kurio į atmosferą išmetamos šiltnamio dujos nuo 2005 m. iki 2019 m. augo 49 proc.

Siekiant paskatinti elektromobilių įsigijimą šiuo įstatymu būtų leidžiama įmonėms perkant elektromobilius PVM įskačiuoti į PVM apskaitą. Pagal dabar galiojančius teisės aktus įsigijant elektromobilius PVM tampa dalimi sąnaudų, net ir PVM mokėtojams. Latvijoje ir Estijoje perkant automobilius PVM leidžiama atskaityti.

Įstatymo projekto tikslas – paskatinti elektromobilių, kaip ekologiškų transporto priemonių, įsigijimą leidžiant įmonėms PVM įskačiuoti į PVM apskaitą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai;

Seimo nariai Andrius Bagdonas, Romualdas Vaitkus, Virgilijus Alekna, Edita Rudelienė ir Simonas Gentvilas

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal dabar galiojantį Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 62 straipsnio 2 dalies 3 punktą apribojimai dėl PVM įtraukimo į apskaitą netaikomi tik specialios paskirties lengviesiems automobiliams, atsižvelgiant į automobilio registracijos dokumentus.

Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 patvirtintuose Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose nustatyta, kad M kategorijos M1 klasei priskiriama transporto priemonė keleiviams vežti, turinti ne daugiau kaip 8 sėdimas vietas keleiviams ir 1 sėdimą vietą vairuotojui (lengvasis automobilis). Specialios paskirties transporto priemonės – M, N ir O kategorijų transporto priemonės, kurių pagrindinė paskirtis specialia įranga atlikti specialias

funkcijas, pvz., SA - gyvenamasis automobilis; SB - šarvuotasis automobilis; SC – medicininės pagalbos automobilis, ST – mokomosios transporto priemonės (t. y. transporto priemonės su papildoma valdymo įranga vairavimo instruktoriui) ir pan.

Iki šiol teisinio reguliavimo įsigyjant elektromobilį pasinaudoti galimybe PVM įskaityti į apskaitą, nebuvo.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įsigaliojus įstatymo pataisoms bus paskatintas juridinių asmenų autoparko atnaujinimas įsigyjant draugiškus gamtai automobilius be subsidijų iš valstybės. Šiuo metu ekologiški automobiliai sudaro itin mažą visų transporto priemonių dalį Lietuvos keliuose. Pagal „Regitros“ duomenis Lietuvos keliais važinėja apie 1,2 tūkst. elektromobilių. Tai sudaro mažiau nei 0,1 visų lengvųjų šalyje registruotų mašinų. Suteikiant galimybę įsigyjant verslo įmonėms M1 klasės elektromobilį PVM įtraukti į apskaitą, daugiau įmonių turėtų paskatą pereiti prie elektrinio transporto bei aktyviau dalyvauti Klimato kaitos programos priemonėse „Elektromobilių įsigijimo

juridiniams asmenims skatinimas”. Lietuvoje būtų paskatinta automobilių prekyba, nes tiek Latvijoje, tiek Estijoje visų naujų automobilių PVM gali būti įtrauktas į įmonių PVM apskaitą

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas turės didelės įtakos verslo skatinimui įsigyjant draugiškus gamtai automobilius. Verslo įmonės pasinaudojančios galimybe PVM įskaityti į savo apskaitą įsigyjant elektromobilį, prisidės prie žaliosios ekonomikos tikslų.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios;

Priėmus Įstatymą, galiojančių teisės aktų keisti ar naikinti nereikės, papildomų teisės aktų priimti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka?

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus?

Įstatymo projekto nuostatos atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Nereikia.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)?

Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

14. Įstatymų projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimo ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Pridėtinės vertės mokestis

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra

Seimo nariai

Andrius Bagdonas
Romualdas Vaitkus
Virgilijus Alekna
Edita Rudelienė
Simonas Gentvilas
Mindaugas Skritulskas